

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယါခိၣ်ဒူသဝီပုၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ

လါမ့ၤ ၁၆ သီ, ၂၀၂၄ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 23-351-12

ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ- SAC ခးဘၣ်ဒိသဝီဖိတဂၤ ဖဲနီၣ်တကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ် ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢ နီၣ်တကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၃၀သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢ ဝီၤလူကရူာ်, နီၣ်တကီၢ်ဆၣ်, သ့ၣ်တဖၣ်လဲၤတီဆၢဝဲ ဃၢမံၤတၢ်ဒီးသိလ့ၣ်ဆူ မိၣ်လဲၤမ့ၣ်တၢ် လၢကဆါဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤလၢ သးကလၢတၢ်သမံၤမိးလီၤ ဖဲကးလံာ်ခံ တၢ်လူၢ်ခိၣ်, ဖဲသးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) သးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ်-၁၀၂၃, သးကဝီ (Cantonment Area) နီၣ်ဂံၢ်-၄, ဒီး သးကီၣ်ကးကရၢ (SAC) ခိၣ်ချ့သးတြၢ် (တမ-၄၄) အိၣ်အလီၤအခါ SAC သးဖိတဖၣ်ခးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤက---လၢအအိၣ်လၢ ခ---သဝီ, ဝီၤလူကရူာ်, ဘၣ်ဒိဝဲလၢတၢ်ခးတၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝဲအလီၤခံ, ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဟးလ့ၣ်လီၤဝဲလၢကဲတဘီ အံၤအပူၤတဘျီလၢဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် လၢအတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂီၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဝဲကျဲတဘီအံၤန့ၣ်လီၤ.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂီၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	[တၢ်ခးပုၤကမ့ၢ်ဖိ] ပုၤသဝီဖိတဂၤအစုဘၣ်ဒီးဒိဖျါ SAC သးသ့ၣ်တဖၣ်ခးအိးဖဲအဝဲလဲၤ တၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီ	လါအိးကထိဘၣ် ၃၀သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိးဖဲ လါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆၢဟ့ၣ်ထီၣ်အိးလၢ လီၤကဝီၤ ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲ ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ် အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိး လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၤကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအိးလၢအဝဲ နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရှဲပုၤအိၣ်ထီၣ်အိး ဖဲ ပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရှဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၢ, ကီၢ်ရဲၣ်)	ကးလံၣ်ခံ (ခိၣ်ခွၢ်) သးကလၢ, ဝီၢ်လူကရူၢ်, နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်
--	--

ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ	
မံၤ	စီၤက---
သးနံၣ်	(၃၅) နံၣ်
မုၢ်/ ခွါ	ခွါ
ကလုာ်	ကညီ
ထီၣ်ပှၢ် / သဘူ	ထီၣ်ပှၢ်
တၢ်ဖိးတၢ်မၤ	မၤအိၣ်မုၢ်ဆၢမုၢ်ဂီၤ
တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ	ခရံၣ်ဖိ
တၢ်ဟံးမူဒါ/ လီၢ်လၢ	- [ပှၤသဝီဖိ]
အိၣ်ဆိးဒုသဝီ	ခ---သဝီ, ဝီၢ်လူကရူၢ်, နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်

ပှၤလၢအမၤအပယွဲတၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၢ်လၢ	သးကျိၤ/ သးရဲၣ် / သးတြိၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၢ်ကျဲ /သးကလၢ	အခိၣ်အမံၤဒီးလီၢ်လၢ
တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ	SAC ဒိၣ်ချ့သးတြိၤ (တမ-၄၄), သးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) သးရဲၣ် နိၣ်ဂံၢ်- ၁၀၂၃, သးကဝီၤ (နိၣ်ဂံၢ်-၄)	ကးလံၣ်ခံ (ခိၣ်ခွၢ်) သးကလၢ	သးခိၣ် အဲၣ်ထူ, သးခိၣ်ဒိၣ် ဝါဆံၣ်တၢ်

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

<p>၁. ရဲပုးပှၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.</p> <p>[KHRG ပျီပူၤပှၤမၤတၢ်ဖိတၢ်] သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤလၢ ပှၤသဝီဖိလၢ ဃ---သဝီ, နိၣ်တကီၢ်ကရူၢ် ပှၤလၢ[အအိၣ် ဖဲကးလံၣ်ခံသးကလၢဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအဆၢကတီၢ်ဒီး] လဲၤဆၢဝဲပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤ [, ဖဲအ ဘၣ်ဒိဝံၤအလီၢ်ခံ] န့ၣ် လီၤ. [လၢန့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, ပျီပူၤပှၤမၤတၢ်ဖိ မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လီၢ်သံကွၢ်ဒီး ပှၤသဝီဖိအဂၤတၢ်လၢ အထံၣ်ထွဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤ, လၢအမံၤမ့ၢ် စီၤက---, ဒီး အဝဲမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤအတခါန့ၣ်လီၤ.]</p>
---

၂. ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတၢ်စ့ၣ်စ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီး စီၤဂ---, ပုၤသဝီဖိတၢ်လၢအလဲၤခီဖျိဘၣ်စ့ၣ်ကီးတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါ အံၤ, ဒီး [မၤလီၤတၢ်စ့ၣ်ကီးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤခီဖျိတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်] ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အတၢ်ခွါန့ၣ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.

ဖဲလါအီးကထိဘၣ် ၃၀သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, ပုၤသဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ ၁---သဝီ, ဝီၤဂ့ၢ်ကရူၢ်, နိၣ်တကီၤကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ် ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပူၤ, သ့ၣ်တဖၣ်လဲၤတီဆါဝဲဃၢမံၤတၢ်ဒီးသိလ့ၣ်ခံခိၣ်ဆူ မိၣ်လမ့ၣ်ဝဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢအဝဲသ့ၣ်လဲၤထီၣ်ဆူ [ကးလံၣ်ခံ (ခိၣ်ခွၢ်)]တၢ်လူၢ်ခိၣ် ဖဲ [BGF သုးရ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ်-၁၀၂၃, သုးကရူၢ်နီၣ်ဂံၢ်-၄, ဒီး SAC ခိၣ်ချ့သုးတြီၤ နီၣ်ဂံၢ်-၄၄ အသုးကလၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးအလီၢ်] ဒီးဘၣ်အခါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်လဲၤခီကဲဘၣ်ဝဲသိလ့ၣ်တခိၣ် လၢအဟဲက့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လၢကျဲၣ် ဖဲန့ၣ်ဒီးသံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢမ့ၢ်အလဲၤ[ခီကဲကးလံၣ်ခံသုးကလၢ]န့ၣ်ခါတန့ၢ်ခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲသ့ၣ်လဲၤဝဲဆူ ညါတုၤအလဲၤတုၤလၢ [သုးကလၢ] တၢ်သမံသမိးအလီၢ်တစုန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိတၢ်, စီၤဂ---, လၢအအိၣ်လၢ ၁---သဝီ, ဝီၤဂ့ၢ်ကရူၢ်, တဲဘၣ် ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ် KHRG လၢ “အနီၢ်ကီၢ်န့ၣ်, ပအိၣ်ခိးအဝဲသ့ၣ် [SAC ဒီး BGF အသုးသ့ၣ်တဖၣ်] လၢ ကဟဲ[ဆူတၢ်သမံသမိးအလီၢ်] ဒီး ဟံးန့ၢ်တၢ်အိၣ်ခိးတြီၤအပူၤ (အခိအသ့) န့ၣ်လီၤ. စ့ၢ်မံးနံးဝံၤအလီၢ်ခံ, ပုၤတဟဲထၢတၢ်အ ခိၣ်တၢ်ဘၣ်. ဝံၤအလီၢ်ခံ ပဘးသိၣ်ထီၣ်သိလ့ၣ်အကွဲၤ [ဒ်တၢ်မၤသိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ကလုၢ်အသိး], ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတဟဲနီ တၢ်ဘၣ်. ယဆိမိၣ်ဒုတၢ်အံၤဒုတၢ်အိၣ်သးတဂ့ၢ်လၢဘၣ်[တၢ်ကဘၣ်ကဲထီၣ်သးတမံမံၤ], အယိယက့ၢ်ယီၤဆူသိလ့ၣ် အိၣ်ဒီး နီၣ်ထီၣ်သိလ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပနီၣ်ထီၣ်သိလ့ၣ်[တၢ်တခိၣ်] ကတလၢဝဲတၢ်အိၣ်ခိးတြီၤဖဲအခိၣ်ယီၢ် (၆၀), [(၁၈) မံထၢၣ်] ဃုာ်ဃုာ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်[SAC အသုးဖိသ့ၣ်တဖၣ်] ခးပုၤ[ဒီးကျိၤ]န့ၣ်လီၤ.”

လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ, ပုၤသဝီဖိ သးနံၣ် (၃၅) နံၣ်, စီၤဂ---, လၢအအိၣ်လၢ ၁---သဝီတၢ်ဘၣ်ဒိဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢ [သိလ့ၣ်တၢ်တခိၣ်န့ၣ်လဲၤတလၢကွၢ်တၢ်သမံးသမိးတြီၤလဲၤအဆၢကတီၢ်, ဒီး သိလ့ၣ်ခံခိၣ်တခိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးဒဲဖဲ တၢ်သမံသ မိးအတြီၤ] ဘၣ်ဖဲလၢ စီၤဂ--- ဘူးကအိးထီၣ်သိလ့ၣ်အပဲတြီၤအခါ, SAC အသုးလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်လူၢ်ခိၣ်သုးကလၢတဖၣ် ခးအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးအီၤဘၣ်ဖဲအစုထွဲတကပၤဒီးအဝဲလီၤဃံၢ် (လီၤတံၣ်) ဝဲဖဲတၢ်သမံသမိးတြီၤအမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. [ဖဲပုၤခး ဘၣ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခံ ပုၤသဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ ဃ---သဝီ, နိၣ်တကီၤကရူၢ်, နိၣ်တကီၤကီၢ်ဆၣ်တၢ်, လဲၤ ဆုၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤဒီးသိလ့ၣ်ယီၤဆူ (DKBA) သုးအတၢ်သမံသမိးအတြီၤလၢအအိၣ်စီၤစုဒီး SAC သုးကလၢတ ယံာ်တဘူးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.] တၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, DKBA သုးခိၣ် သုးခိၣ်န့ၣ်လဲၤ, လဲၤဆုၢ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤဆူ ဆုးက့ၢ်တၢ် ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဂ--- တဲဒုးသ့ၣ်ညါပုၤလၢ, “အဝဲ[စီၤဂ---] ဟံၣ်လီၤအစုဖဲသိလ့ၣ်အပဲတြီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ခးတၢ်အီၤအ ဆၢကတီၢ်, ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ် [ခံခိၣ်တခိၣ်] တၢ်န့ၣ်စံးဝဲလၢအဝဲတသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဝဲဘၣ်လၢမ့ၢ်အကဘၣ်နီ သိလ့ၣ်လၢကလဲၤ တၢ်ဆူညါအဂီၢ်ခါ မ့တမ့ၢ် တဘၣ်လဲၤဘၣ်ခါန့ၣ်လီၤ. , မ့ၢ်လၢကျဲၣ်လီၤဘၣ်အယိ, ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်ဖိတၢ်န့ၣ်မၤဝဲ စီၤဂ---စံၣ်လီၤ လၢသိလ့ၣ်ပုၤဒ်သိးကတီၢ်ဃာ်သိသ့ၣ်အပၣ်လၢသ့ၣ်ကုးန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအဝဲဘၣ်ဒိတဘျီဃီန့ၣ်, [ပုၤသဝီတၢ်လဲၤဆုၢ်အီၤဆူ

DKBA တၢ်သမံသမိးတြၢ်လၢအစီၤစၢ်ယၢ်ဒီး ကးလံၣ်ခံသးကလၢစၢ်မံးနံးတဖျါန့ၣ်ဒီး] ပဃုတၢ်မၤစၢ်လၢ[DKBA] သးဖိတၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကမုၢ်ဖိလၢအအိၣ်[ဘူးဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖျါ]လဲၤဆၢအီၤဆူ[တၢ်ဆါဟံၣ်]တဘျီဘၣ်, ဒီးဖျါအဝဲသ့ၣ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဝဲလၢ မ့ၢ်အမ့ၢ်စုနၢသၢဘိ [ကမုၢ်တၢ်ဒိသဒၢသး (PDF)]အပုၤ, DKBA , ဒီး မ့တမ့ၢ် ကညီၣ်ဒီကလုာ်စၢ်ဖျါ (KNU) ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အနီၣ်ကီၢ်တခါ, ပမ့ၢ်ဒၣ်ပုၤကမုၢ်ဖိလီၤ. ပဃုတၢ်မၤစၢ်လၢ DKBA သးဖိတၢ်အအိၣ်ဒီး အဝဲဆဲးကျိးန့ၢ်က့ၤပုၤဒီးအသးဒုခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်, ဘၣ်လၢသးဒုခိၣ်, နဲၣ်ကျါ ဒီး န့ၤလၢ, ဟဲးယီၤဆူ [DKBA တၢ်သမံသမိးလီၢ်] န့ၣ်လီၤ. အယီၤအဝဲသ့ၣ်[သးဒုခိၣ်ခံဂၤန့ၣ်] လဲၤဆၢအီၤဆူ [ဆူးက့ၢ်] တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲလၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤလဲၤတုၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်တကတီၢ်ယီၤန့ၣ်, ဆူၣ်ချုပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ဟဲးယီၤဝဲတဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤဘၣ်ဒီးကျိးချံအယီၤ, အဝဲကဘၣ်ဒိဝဲ အ့ၣ်(ရှ်)ရ့ (ခါတံးမုန်), ဘၣ်ဆၣ်ဖဲဆူးက့ၢ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်ကူၤစၢ်တန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤမဲဝဲဖဲဆူးက့ၢ်တၢ်ဆါဟံၣ်တန့ၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဂ---စံးစ့ၢ်ကီးဝဲလၢ, “ပကီးသိလုာ်လၢအဆၢပုၤဆါဆူတၢ်ဆါဟံၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပုၤမၤတၢ်လၢပုၤဆၢပုၤဆါဆူတၢ်ဆါဟံၣ်သ့ၣ်တဖျါ လဲၤဆၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤတဘျီဘၣ်. အသိတန့ၢ်န့ၣ်, [DKBA] သးဒုခိၣ်အန့ၣ်ပုၤမၤတၢ်လၢပုၤဆၢပုၤဆါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်တဖျါန့ၣ်အလီၤဒီးစံးအဝဲသ့ၣ်လၢ 'သုလဲၤဆၢပုၤသးဖိဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖျါဒီဒုဘျီဒီး, သုလဲၤဆၢပုၤကမုၢ်ဖိလၢအဘၣ်ဒိဒီတဘျီ' န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံဘျီ, ပဒီးလဲၤန့ၢ်သိလုာ်လၢအဂၤတခါ, ဒီး ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤဘၣ်တၢ်လဲၤဆၢအီၤ[ဆူမိၣ်လမ့ၣ်] န့ၣ်လီၤ.”

ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤဘၣ်တၢ်လဲၤဆၢအီၤမိၣ်လမ့ၣ်ဝ့ၢ် ဖဲလၢအီးကထိဘၣ် ၃၁သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, ဒီးဒီးကူဆါယါဘျီအသးဖဲ မိၣ်လမ့ၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. [ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်] အဝဲတစံၣ်လီၤဘၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤအဖိအိၣ် (၂) ဂၤ, ဒီး အမါအိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးဟူးသး[ဒါ] န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတၢ်အံၤမ့ၢ်ပုၤလၢဘၣ်လုၢ်အိၣ်အဟံၣ်ဖိယီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ, ဖဲအဝဲဘၣ်ဒိဝဲအလီၢ်ခံ, အဟံၣ်ဖိယီၤဖိသ့ၣ်တဖျါထံၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ကီၢ်တခါ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်လဲၤအိၣ်လဲၤဆိးက့ၤဆူ c---သဝီ, ပိယုကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒီးလဲၤအိၣ်လဲၤဆိးဝဲဒီးအမါမိၣ်ပၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိအဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢ်ဆီၣ်ထွဲ[လၢတၢ်ကရၢကရိအအိၣ်နီၣ်တဖျါဒီးဘၣ် ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၃ နံၣ်အခါနံၣ်] န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝံၤအလီၢ်ခံ, ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖျါလုာ်လီၤလၢကျဲတဘိန့ၣ်အပူၤတဘျီလၢဘၣ်. စီၤဂ--- စံးစ့ၢ်ကီးဝဲလၢ “မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ယတအဲၣ်ဒီးသ့ ဒီးဟးထီၣ်က့ၤလီၤလၢကျဲတဘိအံၤလၢဘၣ်. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤန့ၣ်, ကျဲလၢပလဲထီၣ်က့ၤလီၤညီအိၣ်ဒၣ်ထဲကျဲတဘိအံၤလီၤအယီၤပကဘၣ်သ့ဝဲကျဲတဘိအံၤလီၤ. ပလုာ်လီၤဘျီဒၣ်ထဲလၢပုၤလုာ်လီၤအိၣ်မ့ၢ်အါမးလီၤ.” ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖျါအဲၣ်ဒီးဟးထီၣ်က့ၤလီၤလၢကျဲတဘိအံၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ်ဘၣ်သ့ဝဲကျဲတဘိအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ (၂) ဘၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤဖဲ လါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၁၁၁, ၂၀၂၃ နံၣ်, ဖဲ နီၣ်တီၤပျါကရူၢ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရူၢ် ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ် ကျဲလၢအလဲၤဃီၤဆူ ကးလံၣ်ခဲ (ခိၣ်ခွၢ်) တၢ်လူၢ်ခိၣ်, ဖဲ သးခိးကီၢ်ဆၢ BGF သးရူၢ် နီၣ်ဂံၢ်-၁၀၂၃, သးကဝီၤ နီၣ်ဂံၢ်-၄ ဒီး SAC ခိၣ်ချ့သးတြီၤ (၀၈-၄၄) အသးကလၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. သးကလၢတၢ်သမံၤသမိးလီၢ်တတီၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢ ပုၤသဝီဖိ သးနံၣ် (၃၅) နံၣ် စီၤက--- လၢအအိၣ်လၢ ခ---သဝီ, ဝီၤလူကရူၢ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ တၢ်လၢအဘၣ် တၢ်ခးဘၣ်ဒီးအီၤလၢ SAC သးဖိတဖၣ် ဒီး ဘၣ်ဒီးအစု ဖဲအဝဲလဲၤတီၤဆုၤဃၢမံၤတၢ်လၢသိလ့ၣ်လၢကဆါဝဲလၢအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိၣ်သးသမူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤက--- ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဖဲ ခိၣ်လမ့ၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်, ဖဲအဝဲဒီးကူၤစါယါဘျါသးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

(၄) တပတီၢ်- တၢ်ယုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤဇါ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပကသု တၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပုၤသဝီဖိလၢတၢ်မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးအီၤဘၣ်ဃးတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢတၢ်ကရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိာ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျၢတဖၣ်လၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲလီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒီးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကပာ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.